

คำวินิจฉัยของ นายชุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๒/๒๕๕๑

วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ว่าพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยศาลแพ่งได้ส่งคำร้องของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออกฟายแนนซ์ (๑๕๕๑) จำกัด (มหาชน) โจทก์ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน มาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๕ โดยโจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยต่อศาลแพ่ง ตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๐๑๐๗/๒๕๕๐ ของศาลแพ่งระหว่างบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออกฟายแนนซ์ (๑๕๕๑) จำกัด (มหาชน) ที่ ๑ นายโกศล ไกรฤกษ์ ที่ ๒ โจทก์ กับ นายเริงชัย มะระกานนท์ ที่ ๑ นายจรุง หนูขวัญ ที่ ๒ นายศิริ การเจริญดี ที่ ๓ นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล ที่ ๔ นายทนง พิทยะ ที่ ๕ ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ๖ กระทรวงการคลัง ที่ ๗ จำเลย ในข้อหาละเมิด คำฟ้องของโจทก์ทั้งสองสรุปได้ว่า จำเลยที่ ๑ ในตำแหน่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย จำเลยที่ ๒ ในตำแหน่งรองผู้ว่าการ ฯ จำเลยที่ ๓ ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้ว่าการ ฯ จำเลยที่ ๔ ในตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายกำกับและพัฒนาสถาบันการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย จำเลยที่ ๕ ในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กับจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐได้ร่วมกันปฏิบัติการในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้โจทก์ที่ ๑ เสียหายคิดเป็นเงิน ๓,๒๔๕ ล้านบาท และโจทก์ที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของโจทก์ที่ ๑ เสียหายคิดเป็นเงิน ๒,๒๐๑,๔๘๕,๕๗๑.๔๕ บาท ขอให้จำเลยทั้งเจ็ดร่วมกันรับผิดชอบใช้เงินจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์ทั้งสอง

ในชั้นตรวจคำฟ้อง ปราบฏตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลแพ่ง ฉบับลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ ว่าศาลแพ่งมีคำสั่งรับคำฟ้อง เฉพาะจำเลยที่ ๑ ที่ ๖ และที่ ๗ สำหรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ โจทก์ทั้งสองบรรยายคำฟ้องว่า เป็นการร่วมกันกระทำการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งโจทก์ทั้งสองสามารถฟ้องหน่วยงานของรัฐได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ วรรคแรก โจทก์ทั้งสองไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ จึงให้ยกฟ้องโจทก์ทั้งสอง สำหรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕

โจทก์ทั้งสองยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งว่าโจทก์ทั้งสองมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ วรรคแรก ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคสอง จึงขอให้ศาลแพ่งส่งคำร้องของโจทก์ทั้งสองมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติตามพยานหลักฐานที่ผู้ร้องทั้งสองเสนอมาว่า ศาลแพ่งได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ ให้ยกฟ้องโจทก์ทั้งสอง (ผู้ร้องทั้งสอง) สำหรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ อ้างเหตุว่าขัดต่อพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ วรรคแรก โดยมีผู้พิพากษาสองนายลงลายมือชื่อครบองค์คณะ จึงถือได้ว่าเป็นกรณีศาลมีคำสั่งไม่รับคำคู่ความ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๘ และไม่ถือว่าเป็นคำสั่งในระหว่างพิจารณา หากผู้ร้องทั้งสองไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ก็จะต้องอุทธรณ์ ฎีกาต่อไปภายในกำหนดหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ศาลแพ่งมีคำสั่ง ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๒๒๗, ๒๒๘ และ ๒๔๗ บัญญัติไว้ เมื่อปรากฏว่าผู้ร้องทั้งสองมิได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลแพ่งดังกล่าวภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือน คำสั่งของศาลแพ่งที่ให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ จึงถึงที่สุดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ซึ่งอาจอุทธรณ์ ฎีกา หรือมีคำขอให้พิจารณาใหม่ได้นั้น ถ้ามิได้อุทธรณ์ ฎีกา หรือร้องขอให้พิจารณาใหม่ภายในเวลาที่กำหนดไว้ ให้ถือว่าเป็นที่สุดตั้งแต่ระยะเวลาเช่นว่านั้นได้สิ้นสุดลง ฯลฯ” เมื่อผู้ร้องทั้งสองขอให้ศาลแพ่งส่งความเห็นมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามคำร้องลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์แล้ว คดีสำหรับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ จึงถึงที่สุดตามคำพิพากษาของศาลแพ่งไปแล้วตั้งแต่วันที่ผู้ร้องทั้งสองจะขอให้ศาลแพ่งส่งความเห็นมายังศาลรัฐธรรมนูญ การที่ผู้ร้องทั้งสองไม่คัดค้านคำสั่งของศาลแพ่งโดยใช้สิทธิอุทธรณ์และฎีกาต่อไปตามกฎหมาย ย่อมถือได้ว่าผู้ร้องพอใจในผลของคดีที่เกี่ยวกับจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะส่งความเห็นไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง อีกต่อไป เพราะถ้อยคำตามบทบัญญัติดังกล่าวที่ว่า “ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” ย่อมหมายถึงคดีที่เกี่ยวกับคู่ความแต่ละคนที่จะได้รับผลจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลไม่ว่าชั้นใดก็ตาม มิใช่เป็นคดีที่ถึงที่สุดแล้ว เช่น กรณีของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ในคดีนี้ ดังนั้นการที่คดีของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงขัดต่อเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ แม้ว่าคดีที่เกี่ยวกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๖ และที่ ๗ จะยัง

อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่งก็ตาม ส่วนการที่มาตรา ๒๖๔ วรรคสาม บัญญัติว่า “คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว” ย่อมหมายถึงในกรณีที่เรื่องที่ส่งมายังศาลรัฐธรรมนูญเป็นไปตามเงื่อนใจของมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่งครบถ้วนแล้วและศาลรัฐธรรมนูญรับไว้พิจารณาวินิจฉัยให้เท่านั้น คำวินิจฉัยจึงจะมีผลบังคับตามมาตรา ๒๖๔ วรรคสาม มิใช่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องพิจารณาวินิจฉัยทั้งๆ ที่ผลของคำวินิจฉัยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใดแก่คดีของผู้ร้องเสียแล้ว ดังเช่นกรณีของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ในคดีนี้

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่าคำโต้แย้งของผู้ร้องทั้งสองไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย จึงไม่รับเรื่องของผู้ร้องทั้งสองไว้พิจารณา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

นายชุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ